COVID-19 Pandemisi Sırasında Romatizmal Bağ Dokusu Hastalarında Hastalık Durumu

Gamze Gülsün PALA[1], Nurten Gizem TORE[2], Fulden SARİ[3], Selin BAYRAM[4], Zeynep TUNA[5], Deran OSKAY[6]

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara

Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

[1] Gamze Gülsün PALA, Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı.

[2] Nurten Gizem TORE, Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı.

[3] Fulden SARİ, Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı.

[4] Selin BAYRAM, Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı.

[5] Zeynep TUNA, Doktor Öğretim Üyesi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü.

[6] Deran OSKAY, Profesör Doktor, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü.

Çalışmanın Yapıldığı Yer: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Romatolojik Rehabilitasyon Ünitesi.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, COVID-19 pandemisi sırasında romatizmal bağ dokusu hastalığına sahip hastaların ağrı, sabah tutukluğu ve atak durumunu değerlendirmek ve pandemi öncesi ile karşılaştırmaktır. **Yöntem:** Bu araştırma kesitsel bir araştırmadır. Sistemik Lupus Eritematozus ve Sistemik Skleroz tanılı hastalar çalışmaya dahil edildi. Ağrı ve sabah tutukluğu seviyeleri Nümerik Derecelendirme Ölçeği kullanılarak değerlendirildi (0-10; 0 = ağrı/tutukluk yok ve 10 = en şiddetli ağrı/tutukluk). Hastaların pandemiden önceki son 3 ay ve pandemi başlangıcından itibaren ilk 3 ay sırasında kaç kez atak geçirdikleri sorgulandı. Parametreler, pandemi öncesi ve pandemi süreci açısından Eşleştirilmiş T Testi ile karşılaştırıldı. **Bulgular:** Çalışmaya 11 Sistemik Skleroz (%48), 12 Sistemik Lupus Eritematozus (%52) hastası olmak üzere toplamda 23 hasta dahil edildi. Ağrı, sabah tutukluğu ve atak yoğunluğu pandemi öncesi ile karşılaştırıldığında pandemi sırasında daha iyiydi. Sabah tutukluğu ve atak sayısı açısından anlamlı istatistiksel fark bulundu ($p < .05$); fakat ağrı açısından anlamlı istatistiksel fark bulunamadı ($p = .07$). **Sonuç:** COVID 19 pandemisinde enfeksiyon riskine karşı alınan izolasyon tedbirlerine özellikle uymaları gereken romatolojik hastalarda, bu durumun hastalık aktivitelerini etkilemesi kaçınılmazdır. Sosyal izolasyon sonucu daha çok evlerinde vakit geçiren hastaların fiziksel olarak kendilerini zorlamıyor olmaları ve çalışmaya dahil edilen hastaların daha çok çalışmayan kesimden olmaları nedeniyle, pandemi öncesine kıyasla sabah tutukluğu ve atak durumu daha iyi durumda çıkmış olabilir. Ağrı durumu da pandemi öncesine göre daha iyiydi, fakat çok faktörden etkilenen bir semptom olması ve hastaların pandemi sürecinde de ilaç kullanımına düzenli şekilde devam etmeleri nedeniyle ağrıda anlamlı bir değişiklik görülmemiş olabilir.

Anahtar Kelimeler: ağrı, COVID19, bağ doku hastalıkları

Disease Status in Rheumatic Connective Tissue Patients During the COVID-19 Pandemic

Purpose: The aim of this study was to evaluate the severity of pain, morning stiffness and exacerbation status of patients with rheumatic connective tissue diseases during the COVID-19 pandemic and to compare them with the pre-pandemic. **Methods:** The research is a cross-sectional study. Twenty-three patients with Systemic Lupus Erythematosus and Systemic Sclerosis were included in the study. Pain and morning stiffness levels were scored on a numerical rating scale (NRS) (0-10; with 0 indicating no pain/stiffness and 10 severe pain/stiffness). The patients were asked about the number of attacks they had in the last 3 months before the pandemic and during the first 3 months after the onset of the pandemic. Parameters were compared before and during the pandemic with Paired Samples T Test. **Results:** A total of 23 patients were included in the study, 11 of whom were diagnosed with Systemic Sclerosis (%48) and 12 with Systemic Lupus Erythematosus (%52). Pain, morning stiffness and number of attacks were better during the pandemic compared to before. There were statistically significant differences for morning stiffness and number of attacks ($p < .05$) however, no statistically significant difference was found for pain ($p = .07$). **Conclusion:** It is inevitable that the pandemic will affect disease activities in rheumatological patients, who especially need to comply with the isolation measures taken against the risk of infection in the COVID 19 pandemic. Due to the fact that the patients who spend more time at home as a result of social isolation do not exert themselves physically and the patients included in the study are mostly from the non-working segment, morning stiffness and attacks may have been better than before the pandemic. Pain status was also better than before the pandemic, but there may not have been a significant change in pain since it is a symptom affected by many factors and the patients continued to use their medication regularly during the pandemic.

Keywords: Pain, COVID19, connective tissue diseases